

Vlaams
Parlement

vergadering **C171 – BIN12**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme

van 16 april 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de uitlatingen over de toepassing van de taalwetgeving door de adjunct-gouverneur van Vlaams-Brabant in haar activiteitenverslag 2010-2011 - 1308 (2012-2013) 3

Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de kritiek van de voorzitter van het College van Ambtenaren-Generaal op de evolutie van het aantal in het Vlaams Parlement ingediende schriftelijke vragen - 1316 (2012-2013) 7

■

Voorzitter: mevrouw Linda Vissers, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de uitlatingen over de toepassing van de taalwetgeving door de adjunct-gouverneur van Vlaams-Brabant in haar activiteitenverslag 2010-2011 - 1308 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, minister, het is misschien eens het moment om ook de functie zelf van adjunct-gouverneur van Vlaams-Brabant te evalueren, niet alleen naar aanleiding van het jaarverslag 2010-2011, maar zelfs ook van het activiteitenverslag van 2008-2009. We weten dat de functie van adjunct-gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant is ingesteld in 1993 in het kader van het Sint-Michielsakkoord en dat de opdracht is om toe te zien op de toepassing van de taalwetgeving in de zes faciliteitengemeenten. In Brussel hebben we een vicegouverneur en de pendant ervan in Vlaams-Brabant voor de zes faciliteitengemeenten is de adjunct-gouverneur van Vlaams-Brabant.

Sinds 2005 luistert de adjunct-gouverneur van Vlaams-Brabant naar de naam van Valérie Flohimont, van PS-signatuur. Maar goed, dat is niet nieuw. Haar voorganger, de heer Desolre, was ook iemand van PS-signatuur. Maar, minister, het blijkt dat de adjunct-gouverneur in een activiteitenverslag toch wel een bijzonder eigenaardige interpretatie geeft aan de gevolgen van het toepassen van de taalwetgeving op het terrein, laat me het toch even zeer neutraal stellen. Wanneer men heel het activiteitenverslag, zoals het officieel heet, doorworstelt – het is nogal een uitgebreid verslag, het telt 82 pagina's – dan is de rode draad dat de toepassing van de taalwetgeving in feite leidt tot net geen onmenselijke toestanden. De rigoureuze toepassing van de taalwetgeving leidt tot disproporties en dergelijke meer, dat is de rode draad doorheen heel dat activiteitenverslag.

Voorzitter, minister, het is niet mijn bedoeling om elk hoofdstuk van het activiteitenverslag te overlopen. Wel sta ik even stil bij de organisatie van de verkiezingen, omdat precies de overtreding van de taalwetgeving daarbij een van de elementen is op basis waarvan de vorige en ook deze Vlaamse Regering een aantal burgemeesters niet heeft benoemd, ze een tweede en derde keer niet heeft benoemd, en nu, na deze verkiezingen, opnieuw niet heeft benoemd. Als ik dan het activiteitenverslag van de adjunct-gouverneur zie, dan staan er een aantal dingen in die in feite niets meer te maken hebben met de neutraliteit die van de regeringscommissaris mag worden verwacht. Ze zegt over de oproepingsbrieven dat ze alleen in het Nederlands waren en, gelet op de omzendbrief-Peeters en de omzendbrief-Keulen nadien, kunnen de Franstaligen uiteraard een vertaling ervan vragen. Daarover zegt ze: "In het voorliggende geval werd de desbetreffende Nederlandsonkundige burgers geen zekerheid of zelfs geen mogelijkheid geboden om hun taalfaciliteiten uit te oefenen omdat het niet zeker is dat de betrokken inwoners de Nederlandstalige vermelding begrepen hebben." Hier ging het over het feit dat de adjunct van de gouverneur zei dat op die oproepingsbrieven minstens in het Frans zou moeten staan dat men de brief ook in het Frans kan aanvragen.

Dit is maar één element uit heel dit rapport. Ik herhaal het, dit is de rode draad: de rechten van de Franstaligen. De adjunct van de gouverneur is echter niet alleen bevoegd om de rechten van de Franstaligen te bewaren, maar om de strafwetgeving te bewaren en erop toe te zien dat de gemeenten die toepassen. Daar wordt een interpretatie aan gegeven die niet correct is en die lijnrecht ingaat tegen het beleid van de Vlaamse Regering en tegen de omzendbrief zelf.

Ik citeer nog verder wat hetzelfde element betreft: "Een andere bron van irritatie was de uitsluitend Nederlandstalige vermelding op de oproepingsbrief dat een Franstalig exemplaar beschikbaar was, maar er werd niet gezegd tot wie men zich kon wenden om een Franstalig

exemplaar te verkrijgen. De adjunct van de gouverneur wees erop” – dat zegt ze over zichzelf – “dat, hoewel het een louter Nederlandstalige oproepingsbrief naar de letter van de omzendbrief BA-2005/03 perfect verenigbaar is met de faciliteiten, men zich kan afvragen of een volledig document in het Nederlands – met inbegrip van de vermelding ‘Franstalige versie beschikbaar op eenvoudige aanvraag’ – niet ondoeltreffend is of zelfs als een de facto miskennen zo niet ontkenning van het recht op taalfaciliteiten moet worden beschouwd.”

Dit is niet meer de taak van een regeringscommissaris, dit is niet meer de taak van een ambtenaar. Eigenlijk heeft ze in haar voorwoord van het activiteitenverslag heel die rode draad, waar ik nu een elementje uitpik, perfect verwoord. In haar voorwoord zegt zij onder meer: “Op inhoudelijk vlak kunnen we er niet omheen dat het oorspronkelijke doel en de geest van de taalwetten steeds vaker worden verdraaid en dat de taalwetten voor andere doeleinden worden gebruikt.” Dat zegt de adjunct-gouverneur van Vlaams-Brabant. Ik ga verder: “Voor steeds meer mensen zijn de taalwetten duidelijk (ook) een middel om vreemdelingen weg te houden, zich van economisch zwakkeren te ontdoen, de aandacht van de media op te eisen enzovoort.”

Ik citeer nog eens uit het voorwoord: “In het voorgaande verslag” – dat is het verslag voorafgaand aan dat van 2010-2011 – “konden we vaststellen dat de taalwetten soms werden aangewend om bepaalde burgers hun sociale rechten te ontzeggen. Deze tendens lijkt zich door te zetten en zich uit te breiden tot de vreemdelingen en de meest kwetsbaren in onze samenleving. Wie wordt het volgende slachtoffer?” Om te besluiten, in het voorwoord van een activiteitenverslag van een ambtenaar: “Wellicht is het tijd om opnieuw even stil te staan bij het belang van het woord respect. Respect voor de anderen, respect voor de geest van de wet, respect voor de toepassing van de regels, respect voor onze medeburgers.”

Kortom, minister, we kunnen hier niet omheen: dit is geen activiteitenverslag, dit is een activiteitenverslag met een politieke inslag, waar een ambtenaar, een regeringscommissaris haar hoogsteigen bedenkingen geeft bij datgene wat ze moet doen, namelijk het toepassen van de taalwetgeving en het toezicht op de toepassing daarvan. Ze stelt daar niet alleen een aantal vraagtekens bij, maar ze stelt de hele taalwetgeving in vraag zoals wij die in Vlaanderen via de oorspronkelijke omzendbrief-Peeters willen toepassen.

Minister, ik denk dat dit niet kan. Ik denk niet dat het kan dat een commissaris van de regering een dergelijke taal uitbraakt. Ik denk niet dat het kan dat een ambtenaar haar persoonlijke mening geeft over de wijze waarop de Vlaamse overheid en de Vlaamse overheden omgaan met de toepassing van de taalwetgeving. Dat komt niet een ambtenaar toe, dat komt politici toe, en eventueel administratieve rechtbanken.

Ook in dit activiteitenverslag zegt zij kwansuis dat er nogal wat irritatie is vanwege de interpretatie door de Nederlandstalige Kamer van de Raad van State van de omzendbrief Peeters. We kennen dat: de Raad van State heeft die gevalideerd en onze interpretatie als juist bevonden en dat irriteert sommige personen nogal. Dit is allemaal niet meer neutraal. Minister, een ambtenaar, een regeringscommissaris dient neutraal te zijn. Dat blijkt niet uit dit activiteitenverslag en ook niet uit het activiteitenverslag van 2008-2009. Daar begint men – men zou nog kunnen zeggen bij wijze van knipoog, maar als men dit leest, dan is het geen knipoog meer – het voorwoord met een afbeelding van de beroemde pijp van Magritte: ‘Only in Belgium’. ‘Ceci n’est pas une pipe.’ is doorstreept en daarboven staat: ‘Dit is geen pijp.’ Ook dit is – zij het dan met een knipoog – een politiek statement van een ambtenaar, een regeringscommissaris dat het met de taalwetgeving als dusdanig fout zit. Wel, minister, dat nemen wij niet.

Vandaar onze vragen. Is het de taak van de adjunct-gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant om commentaar te geven op de bestaande regelgeving? Hebt u de betrokkene al op het matje geroepen? En wat is eigenlijk nog de inhoud van die functie? Het is de Vlaamse Regering die de adjunct van de gouverneur van Vlaams-Brabant benoemt en eventueel kan afzetten. Die benoeming gebeurt, net zoals bij een gouverneur, op eensluidend advies van de

Federale Regering. Maar heeft die functie nog wel zin en overweegt u de ontzetting uit het ambt van de betrokkene zonder in de vervanging daarvan te voorzien? Ik denk dat u die mogelijkheid hebt, en dat het nu de gelegenheid is om dat ook eventueel te doen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Van Hauthem, het hoort uiteraard niet dat een ambtenaar de rechtsgeldigheid van de omzendbrieven van de Vlaamse Regering in twijfel trekt. De adjunct van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant moet strikt binnen het kader van zijn of haar bevoegdheid handelen. Ik heb mevrouw Flohimont ook in die zin aangeschreven, en wel in volgende bewoordingen: “Ik heb het activiteitenverslag 2010-2011 van uw dienst goed ontvangen. Dit verslag roept vragen op, meer bepaald over hoofdstuk 5, taalwetgeving en verkiezingen. In dit hoofdstuk beschrijft u het verloop van de federale verkiezingen van 2010 en het versturen van de oproepingsbrieven in de faciliteiten-gemeenten. U stelt terecht dat de gouverneur van Vlaams-Brabant in zijn hoedanigheid van regeringscommissaris de instructies van de minister uitvoert en dat het u als adjunct van de gouverneur niet toekomt om zich uit te spreken over de politieke keuzes van de minister. Bijgevolg heeft u deze grief dan ook niet behandeld. Vervolgens gaat u echter in uw verslag verder in op deze grief, en spreekt u zich uitdrukkelijk uit over de wijze waarop oproepingsbrieven volgens u verstuurd dienen te worden, en de draagwijdte van de omzendbrieven Peeters en Martens.”

– *Mevrouw Annick De Ridder, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Ik citeer in mijn brief vervolgens uit het hoofdstuk 5, zoals u uitvoerig hebt gedaan. Ik ga dit niet herhalen. Ik eindig: “Het hoort niet dat u als ambtenaar de rechtsgeldigheid van de omzendbrieven van de Vlaamse Regering in twijfel trekt. Ik zou het op prijs stellen mocht u in de toekomst strikt binnen het kader van uw bevoegdheid handelen.”

Dan kom ik bij uw tweede vraag of ik overweeg om de betrokkene uit haar ambt te ontzetten zonder in een vervanging te voorzien. Ik denk dat in de gegeven omstandigheden een brief met deze uitdrukkelijke waarschuwing voor de betrokkene volstaat. Bovendien zou een afzetting alleen door mij niet kunnen, maar alleen op eensluidend advies van de Federale Regering. U hebt gewezen op het bijzondere karakter van de figuur, en u vraagt mij nu bijkomend of ik in de mogelijkheid voorzie om een einde te maken aan die functie of ze niet meer in te vullen. U weet dat dit allemaal bij bijzondere wet is geregeld. Dat zijn de bijzondere evenwichten die toen zijn ingevoerd – adjunct-arrondissementscommissaris van Voeren, adjunct van de gouverneur in Brussel, adjunct van de gouverneur van Vlaams-Brabant –, met alle considerantia die daarbij kunnen worden gemaakt.

Ik denk dat ik duidelijk heb laten blijken wat mijn mening daarover is. Ik wil er ook op wijzen dat er geen handeling gesteld is door de gouverneur waar ik tegen kan optreden of een handeling waartegen betrokkenen eventueel naar de Raad van State kunnen gaan. Het gaat hier over het uiten van een mening, weliswaar een mening die absoluut niet door de beugel kan en die ik dus ook veroordeel.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister, ik dank u voor uw antwoord. U hebt uw antwoord legistisch gekaderd, zoals we u kennen.

Het einde van dat antwoord vond ik echter wat sneu. U zegt dat de adjunct-gouverneur geen handelingen heeft gesteld die aanleiding geven tot verdere stappen. U weet wat er in het activiteitenverslag staat. Voor de collega's citeer ik echter nog graag een passage uit het voorwoord: “We beweren een samenleving te zijn die de strijd aangaat tegen discriminatie. En toch: afgaand op sommige dossiers die tijdens de besproken periode werden ingediend, schijnen sommigen zich van de taalwetten te bedienen in een poging om aan de antidiscriminatie wetten te ontsnappen. Dat valt te betreuren. De taalwetten moeten – dat is nu

eenmaal zo – worden toegepast en nageleefd. Maar evenzo moet dat gebeuren rekening houdend met de geest van de wet en de doelstellingen van de wetgever.”

Minister, welke ambtenaar kan zich dit permitteren, in welk activiteitenverslag dan ook? Het gaat hier niet om eventuele aanbevelingen, dat zouden we eventueel nog door de vingers kunnen zien. Het gaat hier om een regeringscommissaris die de taalwetgeving zoals die door de Vlaamse Regering werd geïnterpreteerd en zoals die door de Raad van State werd gevalideerd, aanvalt.

Dan antwoordt u ons dat u een boze brief hebt gestuurd! Dat is terecht, maar het zou er nog maar aan mankeren dat u dat niet zou doen. Minister, ik vind dat zo'n brief te vrijblijvend is. Mevrouw Flohimont, echtgenote van een grote PS-figuur, zal daar eens mee lachen. Een volgend activiteitenverslag zal ze misschien weer in die zin opstellen, bijna als een politieke verklaring. Ik denk dat u verder moet gaan. De Vlaamse Regering benoemt de adjunct-gouverneur van Vlaams-Brabant en kan die dus ook afzetten, weliswaar op eensluidend advies. U – of althans uw partij – bent de strijd aangegaan voor het gouverneurschap van Oost-Vlaanderen. Ga nu ook eens de strijd aan, desnoods met de Federale Regering, om deze adjunct-gouverneur af te zetten.

Ik geloof niet dat u als minister van Ambtenarenzaken zou tolereren dat een ambtenaar zo'n voorwoord schrijft in een activiteitenverslag. U kunt verder gaan. Ik vind dat u dat ook moet doen. Met dit antwoord kan ik geen genoeg nemen. Die mevrouw overschrijdt de grenzen al een paar jaar.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Van Hauthem, ik heb gezegd dat de adjunct-gouverneur geen handeling heeft gesteld. U begrijpt perfect wat ik bedoel. Ze heeft een mening verkondigd, maar geen handeling gesteld. De adjunct-gouverneur is belast met het toezicht. Zij kan toezichtdaden stellen. Ze kijkt na of de verordeningen worden nageleefd. Zij kan in het licht van die toezichtbevoegdheid ook handelingen stellen. Tegen handelingen van gouverneurs van andere overheden kun je optreden. Hier wordt een mening geuit, weliswaar een ongehoorde mening. Het is geen handeling die in aanmerking komt voor schorsing, vernietiging of wat dan ook.

U maakt de vergelijking met de uiting van mening van andere ambtenaren. Het statuut van de gouverneurs is natuurlijk anders dan dat van de klassieke ambtenaren. U weet dat, we hebben dat al herhaaldelijk besproken. Dit zijn benoemingen sui generis, waarbij alleen een aanstelling of afzetting aan de orde is. Er is ook geen tuchtprocedure mogelijk. Binnenkort hebben we de kans om te spreken over het statuut van de Vlaamse gouverneurs, waar wij zeggingskracht over hebben. In het licht daarvan zullen we heel dit probleem kunnen bespreken.

Hier gaat het over een situatie sui generis. Ik heb gedaan wat ik moest doen, daar blijf ik bij.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister, ik zeg niet dat u niet correct hebt gehandeld. Inderdaad, de adjunct-gouverneur heeft geen schorsingen uitgesproken. Ze heeft geen beslissing van de gemeenteraden en -besturen geschorst. In die zin is zij inderdaad niet handelend opgetreden. Daar gaat het echter niet om. U zegt zelf dat het een statuut sui generis is, vergelijkbaar met dat van de gouverneurs. Wel, handel dan ook sui generis. U moet geen tuchtsanctie uitspreken, u moet geen tuchtprocedure opstarten. U kunt dat trouwens ook niet in verband met dit statuut.

De Vlaamse Regering heeft dergelijk figuur benoemd. (*Opmerkingen van minister Geert Bourgeois*)

Inderdaad, op eensluidend advies, zoals de gouverneur van Oost-Vlaanderen. Van een minister van Binnenlands Bestuur van die Vlaamse Regering verwacht ik echter wel dat hij

wat meer doet dan een boze brief sturen. U kunt dat politiek gesproken zeker wel. Toch doet u het niet. Dat betreurt ik.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de kritiek van de voorzitter van het College van Ambtenaren-Generaal op de evolutie van het aantal in het Vlaams Parlement ingediende schriftelijke vragen - 1316 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, collega's, topambtenaar Dirk Van Melkebeke, voorzitter van het College van Ambtenaren-Generaal (CAG), stelt in de media de 'tsunami' aan parlementaire vragen grondig beu te zijn.

Volgens hem loopt het aantal schriftelijke vragen dat de Vlaamse volksvertegenwoordigers stellen, de spuigaten uit. Hij roept daarom het Vlaams Parlement op om selectiecriteria op te stellen en vraagt de pers om politici niet langer enkel te klasseren op basis van kwantiteit maar ook oog te hebben voor de kwaliteit. Collega's, daar sta ik uiteraard ook achter, maar de essentie van het probleem ligt anders.

Minister, ik las op uw website dat u zich volledig aansluit bij de mening van de heer Van Melkebeke. U stelt ook dat bij de beoordeling van politici ook de inhoud van belang moet zijn. Uiteraard is de kwaliteit van vragen van belang. Maar hoe kan het onderscheid tussen een inhoudelijk goede en een inhoudelijk slechte vraag gemaakt worden? De heer Van Melkebeke verwees namelijk in de pers naar een voorbeeld van een schriftelijke vraag over subsidies. Om deze vraag te beantwoorden zouden zeventig mandagen nodig zijn geweest. Is dat dan een slechte vraag? Ik weet dat niet. Als de administratie al zeventig dagen nodig heeft om de subsidies op te lijsten, stel ik mij vragen over de transparantie en toegankelijkheid tot die informatie.

Minister, hoe verklaart u de lange tijd die de administratie nodig heeft om dergelijke vragen te beantwoorden? Is er een gebrek aan transparantie en toegankelijkheid? Verwacht u dat wij zelf zeventig dagen zouden nodig hebben om bijvoorbeeld het oplijsten van subsidies te achterhalen? Werd er al onderzocht hoe men op een eenvoudiger wijze aan de noodzakelijke informatie zou kunnen komen? Is er sprake van een datawebsite waar alle relevante cijfergegevens bijgehouden en geactualiseerd worden?

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Voorzitter, minister, collega's, ik sluit me aan bij de vragen van collega De Waele. Inderdaad, we hebben via de pers moeten vernemen dat de heer Van Melkebeke, de voorzitter van het College van Ambtenaren-Generaal, er zich over beklaagt dat er een tsunami van parlementaire vragen op hem en zijn medewerkers afkomt. Meer zelfs, hij is die spelletjes grondig beu. Die lastige parlementsleden die al die vragen stellen, dat is natuurlijk voor hem vervelend. Ik geef de teneur weer van wat de heer Van Melkebeke in de pers heeft verklaard.

Het zijn toch wel zware uitspraken van niet alleen een topambtenaar, maar van dé topambtenaar van de Vlaamse administratie, die naar aanleiding van een bepaalde schriftelijke parlementaire vraag meent het parlement de les te moeten lezen. Mevrouw De Waele heeft het al aangehaald: het gaat over een schriftelijke vraag waarbij meestal cijfergegevens of andere gegevens worden opgevraagd die op een vrij transparante wijze moeten kunnen

worden verstrekt door onze administratie. Het kan wel eens iets complexer zijn, maar goed, dat zijn parlementaire vragen

Minister, u hebt in het verleden al gesteld dat het parlement de regering moet controleren, en niet het minste de administratie, en niet omgekeerd. Het is niet de administratie die het parlement moet controleren of bepaalde uitlatingen doen ten aanzien van de parlementsleden, die vrij zijn om parlementaire vragen te stellen. Die vragen worden eerst gecontroleerd door de administratie van het parlement vooraleer ze doorgestuurd worden. In dat opzicht denk ik dat er met parlementaire vragen, en ook met die welbepaalde vraag, niets verkeerd is. Blijkbaar vraagt het allemaal te veel werk voor de heer Van Melkebeke. We kunnen natuurlijk ook de vraag stellen over de werking van onze Vlaamse administratie, als je zo veel tijd nodig hebt om een aantal gegevens te verstrekken aan het parlement.

Minister, over een laatste bemerking wil ik graag uw mening kennen. U hebt zich daar blijkbaar bij aangesloten. Sluit u zich verder aan bij de mening van de heer Van Melkebeke? Hebt u hem persoonlijk aangesproken over deze zeer zware uitlatingen in de pers van de voorzitter van het College van Ambtenaren-Generaal? Ik had graag uw mening over de sneer die wordt gegeven naar de parlementsleden, maar we kunnen dat beschouwen als iets meer dan dat wanneer het gaat over inhoud. Wij zijn als parlementsleden groot genoeg om te weten wanneer en hoe we een parlementaire vraag moeten stellen. Het komt de administratie niet toe te bepalen of een vraag inhoudelijk goed is. Graag had ik uw reactie daarop gekend.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Voorzitter, ik sluit me niet aan bij de verschillende vraagjes die gesteld worden, want het lijken mij vragen die gebaseerd zijn op één voorbeeld. Ik sluit me wel aan bij de problematiek van de tsunami aan vragen, wat in het verleden ook al diarreë aan vragen werd genoemd. Ik betreur dat de uitspraken van de heer Van Melkebeke worden aangegrepen om andermaal een aanval uit te voeren op de administratie.

Minister, ik ben er absoluut van overtuigd dat de administratie met heel veel plezier de vragen van parlementsleden beantwoordt. Ik begrijp ook volledig de bekommernis van de heer Van Melkebeke. Als ik sommige collega's bezig zie: werken voor de statistieken, werken om met hun naam in de pers te komen. Als dat de drijfveer moet zijn om hoog in de statistieken te eindigen en op die manier mooie cijfertjes te halen op het einde van de legislatuur, dan doe ik daar echt niet aan mee. Ik heb dat in het verleden al gezegd, ik zeg dat vandaag nog en zal dat in de toekomst ook blijven zeggen.

In Zottegem hebben wij een gezegde. Het kan misschien wat oneerbiedig overkomen, daarom zal ik het tussen aanhalingstekens plaatsen: 'Eén zot kan honderd personen werk geven.' Ik vergelijk parlementsleden niet met zotten, daarom plaats ik het gezegde tussen aanhalingstekens. Collega's, ik denk dat het in de eerste plaats belangrijk is dat we aan zelfreflectie en zelfevaluatie doen en verantwoordelijk zijn voor onze eigen vragen. We kunnen misschien op een andere manier aan de informatie komen. Ik denk dat we onszelf vragen moeten stellen en aan zelfreflectie moeten doen om te kijken of bepaalde vragen wel een meerwaarde bieden als je daar een antwoord op krijgt en of er in het beste geval ook iets gebeurt met het antwoord dat wordt verstrekt op de tsunami aan vragen.

Ik pleit ervoor om niet mee te doen aan de ratrace die ook vaak door de media wordt opgezet en waar de parlementsleden worden beoordeeld en afgerekend op het aantal vragen dat ze stellen. Ik wil het daarbij laten.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers: Ik heb hierbij ook een vraag. Minister, hebt u er weet van hoeveel fulltime equivalenten er in de administratie in Vlaanderen bezig zijn met het beantwoorden van onze vragen? Is er een toename?

Er is een toename van vragen, dat is heel duidelijk, dat blijkt uit de cijfers. Dus neem ik aan dat er ondertussen meer fulltime equivalenten mee bezig zijn. Het maakt ons toch een beetje bezorgd als dat enkel zou zijn ingegeven door het feit dat er kwantitatieve lijstjes worden gemaakt die niets met de kwaliteit van ons werk te maken hebben. Als die lijstjes op het einde van de legislatuur worden gemaakt en twee weken voor de verkiezingen heb je nul op tien omdat je maar twintig vragen hebt gesteld, en een collega uit je arrondissement heeft er tweeduizend gesteld, dan is dat wel heel vervelend. Ik denk dat er heel wat collega's zich daar een stukje door laten leiden. Maar er is geen onderzoek naar gebeurd. Is het daadwerkelijk zo? Ik laat me daar helemaal niet door leiden. Ik stel helemaal niet veel vragen. En als dat zo is, dan is dat maar zo.

Is er hier intern al eens een onderzoek gebeurd bij de parlementsleden? We hebben onlangs een vragenlijst gekregen over de kwaliteit van de logistiek in het parlement, ik vond het heel interessant om die in te vullen. Misschien kan men de parlementsleden ook eens interviewen en vragen of het ook bij hen al of niet meespeelt. Als we eerlijk antwoorden, zou dat best wel eens kunnen. Ik geloof dat de heer Van Melkebeke echt wel een punt heeft. Aan de andere kant hebben we ons controlerecht en moeten we dat ook vrijwaren, daar wil ik zeker niets tegen inbrengen. Ik denk dus dat een reflectie in het Vlaams Parlement zelf nodig is.

Onze voorzitter zou bovendien eens met de media het gesprek mogen aangaan om ook andere zaken dan alleen de kwantiteit te laten meespelen bij mogelijke beoordelingen die ons te wachten staan. Daarover zou het Bureau of de communicatiedienst van het parlement eens een open gesprek met de media moeten voeren. Want als de toename op die manier doorzet, is het allicht voor onze administratie – en zeker in bepaalde departementen zoals Mobiliteit – een echte overbelasting aan het worden. Dat vind ik dan toch ook niet helemaal onze taak, zeker niet in tijden van crisis.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: De collega's hebben al veel gezegd, maar ik wil nog enige nuance in het debat aanbrengen.

De oppositie heeft natuurlijk niet zodanig veel instrumenten om haar werk te doen. Schriftelijke vragen en vragen om uitleg zijn voor ons een belangrijk instrument. In die zin moeten we moeten oppassen om daarop te beknibbelen.

Anderzijds heb ik ook begrip voor de reactie van de administratie over de vele vragen. Ik erger me zelf met name aan de gedragingen van sommige collega's die algemene vragen stellen aan alle ministers: "Lijst mij eens op hoeveel keer stoofvlees met friet wordt gegeten door de leden van de Vlaamse Regering." Ik trek het op flessen, maar u begrijpt heel goed wat ik bedoel. Het gaat om vragen waarvan het maatschappelijk belang of nut twijfelachtig is. Laat ons daar ook eerlijk over zijn. Men moet de regering maar ondervragen in de mate dat er politiek iets relevants mee te doen valt.

Ik ben het dus eens met de vaststelling dat er een diarree aan vragen is. Ook bij de vragen om uitleg kan men dat overigens stellen. Het is misschien vreemd dat iemand van de oppositie dit zegt, maar ik denk dat het de scherpte van het politieke debat kan vergroten als we bijvoorbeeld werken met een quotum of met een volume per legislatuur, zodat er wat selectiviteit ontstaat – maar dat is natuurlijk niet iets wat de administratie moet regelen. Want het is natuurlijk schone schijn dat je in de statistieken bovenaan staat door het aantal schriftelijke vragen dat je hebt gesteld. Er zijn partijen met een grote studiedienst of parlementsleden met twee persoonlijke medewerkers, van wie er één alleen maar schriftelijke vragen opstelt. Anderen hebben dat niet. Dat is ook geen eerlijk systeem, het vertekent de realiteit.

Mijn standpunt is dus dat er een zekere beperking mag zijn, al is het maar om de scherpte, de kwaliteit van het politieke debat ten goede te komen. Die lijstjes, die polls die we vandaag kennen op www.zewerkenvoorjou.be: ik kijk er niet meer naar, die vlag dekt de lading niet.

Ik heb dus absoluut begrip voor de reactie van de administratie wat die generieke vragen, die breed gestelde vragen betreft.

De Vlaamse overheid communiceert niet slecht en heeft behoorlijk goede websites en goed materiaal, maar een efficiëntieoefening op dat terrein zou nog veel vragen kunnen vermijden. Als bronnen nog beter toegankelijk zouden zijn, bijvoorbeeld eenduidiger tussen departementen en agentschappen, dan zouden we nog sneller en meer informatie moeten kunnen vinden zonder dat we schriftelijke vragen moeten indienen. Het is al veel verbeterd, ik heb daar veel appreciatie voor en ik wil dat ook wel hardop zeggen. Ik hoef geen post te krijgen van een departement om iets op te zoeken, ik vind het vaak zelf op hun eigen websites. Maar van een efficiëntieoefening kunnen we nog werk maken, vooral in eenvormigheid van de benadering van het materiaal en de uitwisselbaarheid van het ene agentschap naar het andere departement, waar nog vrij grote schotten tussen staan.

De werkelijkheid is, naar mijn mening als lid van de oppositie, genuanceerd. Ik wil absoluut niet te veel klagen dat onze vleugels worden geknipt, want dat is zeker niet zo. Ik heb zelf begrip voor de nutteloosheid die Dirk Van Melkebeke namens het college hier aanvalt: hoe nuttig zijn veel van de vragen die worden gesteld en wat doe je ermee?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik denk dat dit een boeiend debat is. Het gaat over de essentie van het parlementaire controlerecht naar aanleiding van de mening die werd geuit door een topambtenaar. Dit brengt een debat op gang dat volgens mij zeer zinvol is, en ik kom hier straks nog op terug met wat ik hierover denk en geschreven heb.

Maar ik wil eerst ingaan op de directe aanleiding van die vraag, collega De Waele, vooral omdat bij u en bij collega De Meulemeester de indruk leeft dat deze vraag in een korte tijdspanne zou kunnen worden beantwoord. Die vraag ging zomaar niet over subsidies en subsidiebedragen, maar het ging over de vraag die aan bod kwam in het persartikel en waarvoor 70,5 mandagen nodig waren. Het ging over de financiële en de logistieke steun die gedurende de afgelopen drie jaar werd verleend aan alle verenigingen en vzw's binnen elk van de bevoegde beleidsdomeinen van de desbetreffende minister.

Er moest heel wat worden opgelijst zoals de logistieke steun, de lokalen die ter beschikking worden gesteld, het materieel en de mankracht en daarnaast zijn er ook nog de geldelijke subsidies. Er waren bovendien een aantal deelvragen bij die in het meest geautomatiseerde systeem niet zomaar met een druk op de knop kunnen worden beantwoord.

Ik citeer: “Kan de minister een overzicht geven (voor 2010, 2011 en 2012) van de financiële en logistieke steun die aan verenigingen (vzw's, stichtingen,...) werd verleend in elk van de beleidsdomeinen waar hij/zij bevoegd is? Gelieve ook aan te geven of het om structurele steun (werkingsmiddelen) dan wel om projectmatige steun gaat. Wordt de oorspronkelijke steun ook integraal uitbetaald, of werd er meer of minder uitbetaald dan oorspronkelijk vastgelegd? Wat was daartoe de aanleiding? Graag een overzicht (voor de periode 2010, 2011 en 2012) van de verenigingen waarvoor in het kader van structurele ondersteuning een indexering was voorzien en of deze indexering al dan niet werd doorgevoerd. Graag ook een overzicht van de omvang van de middelen die niet werden uitgekeerd. Graag een overzicht (voor de periode 2010, 2011 en 2012) van het tijdstip van uitbetalen van de structurele steun (werkingsmiddelen) en van de periode waarop de uitbetaalde steun betrekking had.”

Ik citeer die vraag om u duidelijk te maken dat die vraag op het eerste zicht zeer onschuldig is, maar dat dit een immense vraag is met heel veel deelaspecten. Elke minister moet dit door zijn entiteiten laten uitvoeren en laten opzoeken. Er is geen enkel horizontaal systeem dat daar meteen antwoord kan op geven, en ik spreek uit ervaring, en dit moet dan nog worden gecoördineerd, in bestuurszaken moet men geregeld antwoorden coördineren voor diverse beleidsdomeinen. Die coördinatie vraagt op zich heel wat tijd, en collega's, het gaat over veel meer dan het overzicht van de geleverde subsidies. Men zou die vraag kunnen beantwoorden

met te verwijzen naar de begroting, of naar een rekening. Maar in dit geval kan dat niet. U zult op de website op geen enkele manier het antwoord op deze vragen vinden.

Een tweede bedenking is dat er collega's zijn die zeggen dat we over een geïnformatiseerd systeem zouden moeten beschikken om bij wijze van spreken met een druk op de knop te kunnen antwoorden op tal van vragen. Collega's, dat is niet zo.

Indirect heeft collega Caron er al op gewezen dat we natuurlijk met Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) zitten waartoe in 2004 is beslist en dat is uitgevoerd in de vorige periode, en dat op heel wat vlakken – ook dit vlak – heeft geleid tot een verkokering. Vroeger had je het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, maar door de opsplitsing in beleidsdomeinen heb je niet meer het overzicht dat vroeger bestond.

U weet dat ik er samen met een aantal collega's hard werk van maak. We zouden er moeten in slagen om Oracle Financials (Orafin) door meer entiteiten te laten toepassen om meer uniforme financiële informatie te verkrijgen en ook om het Vlaams intermodulair personeels-systeem (Vlimpers) op meer uniforme wijze toegepast te krijgen. Ik wil erop wijzen dat een aantal van die entiteiten daar volkomen zelfstandig over beslissen. Dit is geen bevoegdheid van de betrokken minister, laat staan van de minister voor Bestuurszaken. U weet dat dat met zich meebrengt dat heel wat van die entiteiten een eigen personeelsbeheer hebben, een eigen ICT-systeem, een eigen werkingskader om om te gaan met privacy en andere wettelijke beperkingen. Er worden soms vragen gesteld die betrekking hebben op het botsen met een aantal regels. Kun je die informatie vrijgeven? Tot in welke graad? Ik wil u dus toch wijzen op een aantal problemen die daarbij rijzen.

Collega's, ik wil daar absoluut niet uit concluderen dat de administratie te traag, te log of niet efficiënt zou werken. Het is mijn ervaring dat de administratie zeer hard werkt om tijdig antwoord te geven. Dat is een van de pluspunten van dit parlement. Het volstaat te vergelijken met de termijnen die genomen worden op het federale niveau om te antwoorden op parlementaire of schriftelijke vragen. Vaak worden die zelfs helemaal niet beantwoord – ik spreek uit ervaring. Er zijn vragen die de hele bestuursperiode lang blijven hangen, zonder enig antwoord. De Vlaamse ministers scoren ontzettend hoog op het antwoorden van de vragen binnen de termijn. We benaderen de 100 procent.

Er bestaat dus geen overkoepelend systeem. Ik heb al heel wat stappen ondernomen om databanken te koppelen om rapporten te kunnen genereren. Ik verwijs naar de website van Bestuurszaken. Daar kunt u heel wat informatie vinden. U zult er natuurlijk wel mee moeten leven dat u in de toekomst meer en meer wordt verwezen naar websites waarop de informatie te vinden is. Het is niet aan de administratie om nog eens af te drukken en aan het parlement te bezorgen wat al publiek ter beschikking staat.

Bij de begrotingscontrole van 2013 werden een aantal belangrijke beslissingen genomen. Voor de Managementondersteunende Diensten (MOD) gaan we naar diensten met minimum 2000. Ik heb er al herhaaldelijk op gewezen dat er veel te veel versnippering is: er zijn veel te veel verschillende entiteiten met elk hun eigen MOD. Er kan veel meer efficiëntie komen. Ik haal graag het voorbeeld aan van het opgaan van de MOD van Toerisme Vlaanderen in de MOD van de Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR). Voor een horizontaal beleid zou dat nog veel breder moeten worden. Er is een transitieperiode geweest met meerkosten, aanpassingsmoeilijkheden enzovoort. De leidend ambtenaar van DAR heeft laten weten dat door die kleine ingreep er twaalf mensen in overtal zijn in DAR die niet langer in die MOD hoeven te zitten. We kunnen daar dus enorm veel winnen. Ik ben blij met de principebeslissing die we hebben genomen. We willen naar een schaal van minimum 2000. We volgen daarbij het rapport van Ernst & Young. Dat moet leiden tot meer efficiëntie. Het zal in de toekomst ongetwijfeld ook toelaten om veel sneller informatie te krijgen aangezien één MOD voor verschillende entiteiten informatie zal verstrekken.

We gaan er, in samenwerking met de betrokken ministers, ook naar streven om meer entiteiten te laten samenwerken met Vlimpers en Orafin. Dat moet ertoe leiden dat met de spreekwoordelijke druk op de knop meer informatie ter beschikking zal zijn. U kunt daar kritiek op hebben, maar weet wel dat BBB in 2004 principieel werd goedgekeurd door de paars-groene regering. De vorige regering heeft dat geïmplementeerd in 2006. Er werden hier herhaaldelijk vragen gesteld door eminente collega's over die verkokering. Ik ben mij daarvan bewust. Het was een enorme hervorming waarbij duizenden mensen hun plaats moesten krijgen in nieuwe entiteiten. Vanuit het oogpunt van goed bestuur kun je niet in dezelfde bestuursperiode of kort nadien weer heel dat bestuurlijk apparaat omgooien. We hebben ervoor gekozen om in deze periode te werken aan efficiëntie, vermindering van het aantal personeelsleden, bestuurscultuur, klantvriendelijkheid, een nieuw HR-beleid. Dat zit allemaal in uitvoering of in de pijplijn.

Bij de begrotingscontrole hebben we de eerste stappen gezet om te komen tot meer efficiëntie in de structuur. Ik zal zelf, samen met de betrokken collega's, nagaan welke entiteiten er al kunnen worden samengevoegd, in afwachting van wat eventueel in een volgende bestuursperiode kan gebeuren. Er zouden een aantal grotere entiteiten moeten kunnen ontstaan, zeker grotere horizontale entiteiten, met een andere invulling van het management. Bij de voorstelling van de nota heb ik dat uitvoerig besproken. Ik zal daar nu niet verder op ingaan.

De 70,5 mandagen is een indicatief cijfer. Het is uiteraard niet gemeten. Misschien kunt u in het vervolg in uw schriftelijke vragen als laatste deelvraag telkens naar het aantal manuren of mandagen vragen die werden besteed aan het beantwoorden van die vraag? Misschien zou dat wel nog wat meer administratieve last veroorzaken, maar op deze manier kan een parlementslid ervoor zorgen dat er een overzicht is van alle tijd die werd besteed aan het beantwoorden van vragen.

Collega's, ik wil heel duidelijk maken dat ik een absolute voorstander ben van het controlerecht van het parlement. Dat is voor mij heilig. Het is een essentiële pijler van onze democratie. Dit staat niet met zoveel woorden in de Grondwet, maar het is een gewoon recht van het parlement. Het parlement heeft het recht en de plicht om de uitvoerende macht te controleren. Mevrouw De Waele, als u mij citeert, doe het dan alstublieft volledig. Op mijn website heb ik – helemaal onderaan – geschreven: “Dirk Van Melkebeke heeft dus overschot van gelijk als hij de pers met aandrang vraagt ‘om politici niet langer louter te klasseren op basis van kwantiteit, maar ook inhoudelijk te kijken’.”

Collega's, ik maak mij geen illusies. Ik vermoed dat niemand in de media dit debat zal volgen, ook al denk ik dat het eventueel boeiend kan zijn. Indien u hier straks een groot incident creëert of indien wij hier ruzie krijgen, zal daar ongetwijfeld wel een weerslag van in de pers komen.

Zoals mevrouw Brouwers en de heer De Loor aanhaalden, zie je inderdaad dat een aantal media parlementsliden beoordelen op de kwantiteit van de vragen die ze stellen, op hun aanwezigheid in een commissie, het aantal schriftelijke vragen en vragen om uitleg die ze stellen. Ik heb als parlementslid nog de gelukkige tijd meegemaakt dat er vier of vijf journalisten de commissie waarvan ik een werkend lid was, elke dag volgden. Zij schreven daar ook inhoudelijk over. Dan hoef je je dus niet uit te sloven om te streven naar cijfers, maar kun je met je inhoudelijke standpunten de media halen. Ik vrees dat die tijd voorbij is. Dat moet frustrerend zijn voor parlementsliden. Ik denk dat het veel beter zou zijn indien het inhoudelijke debat, de botsing van de ideeën, de democratie aan bod zouden komen in de pers.

Het is een zaak van het parlement, daar spreek ik mij niet over uit. Lees mijn column maar, u zult daar niets over terugvinden. Ik zal nooit zeggen dat een parlementslid te veel vragen stelt of bepaalde vragen niet mag stellen. Er worden ook zeer beleidsrelevante vragen gesteld, waar de parlementsliden de pers mee halen. Er zijn parlementsliden die stellen dat ze het op een andere manier zouden doen dan de regering, dat het te veel kost, enzovoort. Dat is de essentie van het controlerecht. Persoonlijk denk ik dat de balans sterk aan het doorslaan is in de richting van kwantiteit.

Collega's, ik heb laten nagaan over hoeveel schriftelijke vragen we het nu hebben. In de vorige regeerperiode werden er per politiek werkingsjaar gemiddeld 2500 schriftelijke vragen gesteld. Aan het huidige tempo zullen we in dit parlementair jaar alleen al aan 7000 komen. We zitten dus bijna aan een verdrievoudiging in de loop van deze regeerperiode. Dat zegt veel. De vraag is natuurlijk wat daar de relevantie van is. Ik heb vastgesteld dat de parlementsvoorzitter de voorzitter van het College van Ambtenaren-Generaal heeft uitgenodigd. Dat gesprek zal plaatsvinden op 6 mei. Er werd hier gesuggereerd dat er ook een gesprek moest worden gevoerd met de media. Dat is niet mijn zaak, maar de zaak van het parlement. Ik weet dat het reglement van het parlement zegt dat vragen over individuele situaties niet kunnen. Dat is logisch. Ook statistische vragen kunnen niet. Wat daar precies onder valt en wat niet, is altijd een beetje arbitrair. Ik weet niet of er een bepaalde trechter op staat in het parlement of niet. Ik zie nog altijd vragen binnenkomen die zwemen naar statistiek, of die statistiek betreffen. Maar dat is een zaak die in het parlement moet worden beoordeeld, het is niet aan de minister om daar een uitspraak over te doen.

In het volgende punt treed ik de topambtenaar wel bij. Men stelt de vraag hoeveel mandagen eraan worden besteed. Ik zie dat de stafmedewerker van het parlement aanwezig is. Je kunt ook de vraag stellen hoeveel mensen er in het Vlaams Parlement mee bezig zijn en hoeveel parlementaire medewerkers ermee bezig zijn. Ik zou u allen die vraag eens kunnen stellen. Ik zou ook de vraag kunnen stellen hoeveel kabinetsmedewerkers daarmee bezig zijn. Op mijn kabinet alleen is dat een zeer intense bezigheid. Als je dat allemaal moet coördineren en controleren, zeker als het gaat over vragen aan meerdere ministers en je bent verantwoordelijk minister, heb je een deadline. Je moet elke keer aandringen en vragen waar het ontwerp blijft, waar de insteek blijft, want dat moet worden geïntegreerd in het antwoord dat er al is van een andere collega, en dergelijke meer. Ik weet bijvoorbeeld dat er bij Bestuurszaken tweeënhalf fulltime equivalenten puur met de coördinatie bezig zijn omdat Bestuurszaken veel vragen moet coördineren van andere domeinen. Als de teksten er zijn, moeten die in elkaar worden geschoven. Deze mensen moeten ook aandringen op het antwoord, want de klok tikt en we moeten de antwoorden indienen. Dat kun je niet op het laatste uur doen, want zij moeten alles nog in elkaar steken. Het moet vervolgens naar het kabinet waar het ook wordt bekeken. Een paar ministers bekijken dat alleszins nog eens persoonlijk. Ik doe dat ook. Daar kruipt heel veel tijd in.

Ik weet niet hoeveel ambtenaren daar in totaal mee bezig zijn, maar het aantal zal niet gering zijn. Let wel, dat is een prijs voor de democratie. We mogen het principe niet op een of andere manier ook maar het minste op de helling zetten. Het is logisch dat er vragen worden gesteld. Het is logisch dat er gecontroleerd wordt. Het is logisch dat de ambtenarij zich daarvoor inschakelt. De uitlatingen van de topambtenaar mogen echter wel aanleiding geven tot enige reflectie. Die reflectie moet gebeuren in het Bureau van het Vlaams Parlement. Ik constateer met genoegen dat de uitlatingen van de heer Van Melkebeke in de pers aanleiding geven tot een ontmoeting met de voorzitter van het parlement. Het is aan het Bureau van het parlement en het parlement zelf om te kijken hoe daarmee wordt omgegaan.

Ik heb u een aantal gegevens verstrekt waaruit toch wel blijkt dat de balans heel sterk doorslaat richting kwantiteit eerder dan het sterke inhoudelijke debat. Nog eens: wie ben ik om me daarover uit te spreken? Ik heb dat ook in mijn column niet gedaan.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, laat me beginnen met te zeggen dat het voor mij een grote geruststelling is dat u duidelijk stelt dat het controlerecht uiteraard niet ter discussie staat en dat u in ieder geval de heer Van Melkebeke die misschien het controlerecht zou willen inperken, wat dat betreft niet volgt. Het tegendeel zou me van u verwonderd hebben.

Collega's, het voorbeeld van de vraag waarvoor zoveel manuren nodig waren, is de aanleiding geweest. Het is niet de essentie van de vraag. Ik vind het wel interessant en zeer relevant te weten waar overal subsidies worden uitgedeeld en aan wie. Ik wil weten aan

welke organisaties ministers bepaalde subsidies geven en aan welke organisaties niet, en ook wat de motivatie daarvan is. Bepaalde elementen van die vraag zullen mij misschien minder interesseren, maar dan gaan we natuurlijk een inhoudelijke discussie aan. Wie bepaalt inhoudelijk wat een vraag uiteindelijk waard is? Het zou heel jammer zijn mocht die toetsing van kwaliteitsvolle vragen door bepaalde instanties gebeuren. Dan zijn we niet veraf van willekeur en dat moeten we trachten te vermijden.

De essentie is dat de heer Van Melkebeke een lans heeft gebroken om het parlementaire werk in vraag te stellen. Collega's, daar kan ik me niet mee verzoenen, dat hoeven wij niet te pikken. De parlementsleden vullen hun opdracht in zoals zij zelf verkiezen en oordelen hoe ze die opdracht moeten invullen. Dat hoeft niet gedictieerd te worden door de administratie, dat komt de parlementsleden zelf toe. Uiteraard zijn sommige parlementsleden wat ijveriger dan andere, al dan niet gedreven door statistieken in de media, maar laten we het debat niet verengen tot het debat dat de media hierin een rol zouden spelen. Die rol van de media moeten we echt herleiden tot de rol die ze daarin echt spelen.

Een diepgaander debat gaat over het volgende. Als de administratie vindt dat ze te veel werk heeft, dan kan ze ook wel duidelijkere antwoorden geven op schriftelijke vragen die worden gesteld. Het gebeurt dat bepaalde antwoorden onduidelijk zijn, non-antwoorden zijn, antwoorden waar je geen kant mee uit kunt. Dan moet een parlements lid meerdere vragen stellen. Dan geven de ambtenaren zichzelf werk. Wie verwijt wie eigenlijk iets? De ambtenarij zou ervoor kunnen zorgen betere antwoorden te geven zodat er maar één vraag moet worden gesteld. Ik ben actief in de commissie Wonen. Ik heb het zelf al meerdere keren meegemaakt bij de minister van Wonen dat er geen gegevens beschikbaar zijn. Voilà, daar sta je dan. Dan mag je opnieuw een vraag stellen totdat je een antwoord hebt waar je iets mee kunt doen.

Ik heb het daarnet al gezegd: wie oordeelt er over de inhoud? Ik zou het jammer vinden mocht die taak ook bij de administratie terecht komen.

Een derde punt is niet onbelangrijk. Als er een antwoord op een schriftelijke vraag binnenkomt, dan is dat een officieel antwoord, het is een antwoord waarmee we naar buiten kunnen komen en dat door de burger ook kan worden gebruikt. Het officiële gehalte van een antwoord is een niet onbelangrijk gegeven.

Ik moet niet te veel zoeken achter het betoog van de heer De Loor, het is een politiek geïnspireerd betoog. Mijnheer De Loor, u stelt dat wij aan zelfreflectie moeten doen. Ik zou het omgekeerde zeggen: wij moeten niet aan zelfreflectie doen, de overheid moet aan zelfreflectie doen. De overheid moet onderzoeken hoe transparant en hoe toegankelijk de gegevens zijn. Dan zullen we goed bezig zijn.

Collega's, minister, ik denk dat ik de essentie van mijn punt wel heb gemaakt. Het controlerecht van het parlementaire werk staat buiten kijf. We moeten ons ook de vraag stellen: hoe werkt onze regering, hoe werkt onze overheid, hoe draait die hele organisatie? Soms moet een parlements lid wel eens een detectiverol spelen om een en ander te weten te komen. Daar ligt volgens mij een taak voor de regering, namelijk nakijken hoe we een eventueel gebrek aan toegankelijkheid en aan transparantie kunnen opvangen en hoe bepaalde gegevens gemakkelijker beschikbaar kunnen zijn. Dat zal het werk van de administratie verlichten, dat zal het werk voor de parlementsleden ook verbeteren, maar dat zal er vooral voor zorgen dat de burger beter te weten kan komen hoe de regering en de overheid werken.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Ik zal geen politiek betoog houden. Ik ben er, net zoals collega De Waele, van overtuigd dat de minister in zijn column absoluut niet de bedoeling had om het beperken van het controlerecht te bepleiten. Dat zou u verwonderen, hebt u gezegd. Dat zou mij ook verwonderen. Ik ben er ook van overtuigd dat de heer Van Melkebeke absoluut die

bedoeling niet heeft. Ik denk dat niemand pleit voor een beknotting van het parlementair controlerecht.

Ik heb enkel gewaarschuwd voor het feit dat de slinger ook kan doorslaan naar de andere kant, waarbij de vragen een tool of een middel worden om de cijfertjes te halen en om zo hoog in de statistieken te eindigen. Dat kan absoluut niet de bedoeling zijn van schriftelijke of mondelinge vragen.

Ik betreur dat het hier opnieuw wordt gebruikt om een aanval op de administratie te doen, want ik ben ervan overtuigd dat zij met alle plezier de vragen van de parlementsleden beantwoorden.

De voorzitter: De heer Vanden Bussche heeft het woord.

De heer Marc Vanden Bussche: Ik wil toch ook nog een kleine positieve inbreng doen. Ik had vorige week een vraag van een journalist van Trends over de vergrijzing aan de kust. Onze secretaris verwees hem naar de website van de Vlaamse Gemeenschap met alle gegevens tot eind 2012. Ik denk dat het niet altijd bekend is bij de mensen hoeveel informatie er eigenlijk beschikbaar is voor vele onderzoeken. Op dat vlak is er misschien nog wel werk om duidelijk te maken waar men al die informatie kan vinden, want er is wel degelijk heel veel informatie beschikbaar.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Voorzitter, het debat mag niet worden verengd tot wat collega De Loor zegt. Een aanval op de administratie, niets is minder waar. We hebben het hier ook al heel duidelijk gezegd dat we goede nota's en goede rapporten krijgen. Straks krijgen we nog een goed rapport vanuit Binnenlands Bestuur. We zeggen dus duidelijk dat we op dat vlak een goed werkende administratie hebben.

Natuurlijk kan niemand er iets op tegen hebben dat er – ook vanuit het parlement – efficiënt gewerkt wordt. Het inhoudelijke moet inderdaad primeren op de kwantiteit, en misschien is die balans – zoals de minister terecht zegt – enigszins aan het overhellen naar kwantiteit. Bij mijn fractie bestaan er in ieder geval geen lijstjes, statistieken of wat dan ook. Wanneer men denkt een vraag te moeten stellen die inhoudelijk sterk is, dan moet men dat ook doen. Dat heeft bij ons niets te maken met lijstjes of wat dan ook.

Misschien kan er nog meer aandacht worden besteed aan wat collega Caron daarnet zei, over bronnen die beter toegankelijk zijn via websites. Dat mag dan ook gerust worden geantwoord, wanneer het gaat over statistieken en cijfergegevens, en wanneer we die kunnen vinden op een website. Dat mag natuurlijk geen enkel probleem zijn voor ons.

In elk geval is het toch wel belangrijk dat we hier dit korte debat voeren in deze commissie. Met dergelijke uitlatingen van de topambtenaar van de Vlaamse administratie naar de buitenwereld toe moeten we immers toch wel voorzichtig zijn, en dat is hier ook op die manier ter sprake gekomen.

We kunnen ons zeker vinden in de nuance van het antwoord van de minister, als het gaat om de verdediging van de parlementaire controle als dusdanig. We verwachten trouwens ook niets anders van u, minister. In elk geval moeten we er verder naar streven – ook binnen de commissie – om het debat aan te gaan om te zorgen voor kwaliteit, zodat kwantiteit niet de bovenhand haalt.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister, dank u voor het antwoord. Misschien was de uitlating van de heer Van Melkebeke een beetje ongelukkig. Ik heb het in elk geval niet geïnterpreteerd als een poging tot beknotting van welk controlerecht dan ook.

Voor het overige moeten wij dit debat onder de parlementsleden voeren, want het is in uw positie als lid van de uitvoerende macht natuurlijk moeilijk om daar welke uitspraak dan ook

over te doen. Als wij als parlementaire gemeenschap van oordeel zijn om geen 7000 maar 9000 vragen te stellen, tja dan is dat zo. En als wij beslissen om zo te handelen dat het er geen 7000 maar slechts 3000 meer zijn, dan is het ook zo. Dit debat hebben we al binnen en buiten het Bureau uitgebreid gevoerd, en we weten ook waar de knelpunten zitten. Er bestaat daarvoor geen toveroplossing.

Er is al veel informatie beschikbaar op websites, en het opvragen van statistieken – altijd een pijnpunt – kan soms ook nuttig zijn voor een parlementslid. Welke vereniging krijgt welke subsidies? Wanneer men dat nergens anders kan vinden, is dat natuurlijk een legitieme vraag. Soms zegt men om een brief naar de administratie te sturen. Bon, het werk is hetzelfde natuurlijk, en het werk moet geleverd worden.

Minister, collega's, we hebben er al dikwijls over gesproken: er zijn schriftelijke vragen waarbij men zich vragen kan stellen. Dat is trouwens ook van alle tijden. Dat is altijd zo geweest. Maar eigenlijk moet dit een debat zijn onder de parlementsliden en binnen het parlement, en niet ten aanzien van welke minister dan ook.

Ik hoor de heer Caron pleiten voor een quotum binnen een legislatuur. Wel, als we de zelfdiscipline niet hebben om daar zelf op een ernstige manier mee om te gaan, dan zouden we onszelf dus regels moeten gaan opleggen. Ik denk persoonlijk niet dat een quotum de oplossing is. Het is een debat dat tussen de parlementsliden zelf moet worden gevoerd.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, ik heb het interview of het artikel met de heer Van Melkebeke in de krant op geen enkele manier geïnterpreteerd als een aanval op het parlementaire controlerecht. Ik denk dat dat ook niet zijn bedoeling was. Hij heeft naar mijn aanvoelen een aantal zaken scherp willen stellen, en daarom heb ik er ook zo op gereageerd op mijn website.

Hij heeft gezegd dat er een doorslag is richting kwantiteit, precies omdat de media de parlementsliden aan het einde van een regeerperiode beoordelen op basis van het aantal vragen dat ze hebben gesteld. Hij heeft een debat aangezwengeld dat de moeite is om te worden gevoerd. Verder is hij niet gegaan, en als hij verder was gegaan, dan was hij buiten zijn rol getreden. Ik denk niet dat we zouden kunnen aanvaarden dat een ambtenaar zegt dat het parlementaire controlerecht moet worden beknot, en dat is ook niet aan een minister om dat te zeggen. Ik heb dat ook op geen enkele manier gezegd. Wie mij kent en wie mijn antwoorden hoort in dit parlement – mondeling en schriftelijk –, die weet dat ik daar met de grootste zorg probeer mee om te gaan.

Ik heb het al gezegd, en ook collega Van Hauthem heeft het net gezegd: dit is een zaak van het parlement. Er is het Reglement van het Vlaams Parlement, dat bepaalde zaken onontvankelijk verklaart. Ik zou persoonlijk nooit pleiten voor een quotum, want als je aan het eind van je quotum komt, en je moet nog pertinente beleidsvragen stellen, dan zou dat tot grote problemen gaan leiden.

Maar, collega's, dat er wel degelijk een probleem is van kwantiteit, wil ik toch nog even illustreren. Ik heb onlangs van een eminent collega van u een schriftelijke vraag gekregen die drie gevallen betrof met driemaal dezelfde motivering. Toen het antwoord op die schriftelijke vraag klaar was, kreeg ik de melding dat de vraag was ingetrokken. We waren een beetje verrast, maar enkele dagen later kreeg ik dezelfde vraag uitgesplitst in drie vragen. Ik kan dit moeilijk anders beoordelen dan in functie van het aantal vragen dat gesteld wordt. Het is betreurenswaardig dat dit gebeurt. Ik denk dat de heer Van Melkebeke dit heeft willen beklemtonen, en ik ben blij dat die dialoog plaatsheeft tussen het parlement en de voorzitter van het College van Ambtenaren-Generaal.

Nogmaals, de democratie heeft haar kostprijs. Als ambtenaren werk moeten maken van het antwoorden op vragen, dan is dat maar zo.

Hoe meer transparantie er is, hoe beter. Ik sluit mij in dit verband ook aan bij wat een aantal vraagstellers hebben gezegd. Ik maak werk van open data. Ik maak werk van publicaties op websites. Het is niet volledig, want BBB is nog een hinderpaal. Maar hoe meer informatie beschikbaar is op het net, hoe gemakkelijker het is voor de parlementsleden om hun controletaak te verrichten en hoe minder vragen ze moeten stellen.

Voor de rest is het een balans en een afweging die in een parlementaire democratie alleen kan gebeuren door het parlement zelf.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: De conclusie die de minister daarjuist gaf, is de juiste conclusie. Als er vragen zijn, moeten de antwoorden komen. Komen de antwoorden van de administratie, dan is dat ook gewoon het werk van de administratie, niet meer en niet minder.

Essentieel is natuurlijk een vergrote toegankelijkheid en een vergrote transparantie. Dat zal veel minder werk teweegbrengen voor de administratie. Het zal de burger en het werk van de parlementairen ook ten goede komen.

Minister, ik dank u voor uw antwoord.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■